

VZREJNI PRAVILNIK ZA OVČARSKE IN PASTIRSKÉ PASME

1. člen

Vzrejni pravilnik SKOPP (v nadaljevanju Pravilnik) povzema in dopolnjuje določila Pravilnika o strokovnem delu KZS in Pravilnika FCI o vzreji pasemskih psov.

Pravilnik določa predvsem posebne zahteve za vzrejo psov pasem FCI I. skupine, sicer pa veljajo splošna določila obeh omenjenih pravilnikov.

2. člen

Za vzrejo psov FCI I. razen za pasme nemški ovčar, hrvaški ovčar, belgijski in britanski ovčarji je v Sloveniji pristojna Strokovna komisija (v nadaljevanju SK) Slovenskega kluba za ovčarske in pastirske pasme - SKOPP.

3. člen

Pravilnik temelji na določilih:

- Pravilnika o strokovnem delu KZS
- Statuta SKOPP
- Zakona o zaščiti živali

4. člen

SK:

- Vodi vzrejo v skladu s standardom pasem
- Organizira vzrejne preglede
- Skrbi za strokovno izobraževanje sodniških pripravnikov in vzrediteljev
- Preverja zadovoljivost pogojev za vzrejo. Osnovni zahtevi sta: pravilna oskrba legla in stik mladičev z ljudmi. Za preveritev stanja se lahko pooblasti tetovirnega referenta.

SK, kot strokovno telo kluba, je na razpolago vzrediteljem in članom za vsa vprašanja v zvezi z vzrejo in sicer na ozemlju celotne države.

K osnovam svetovanja spadajo vzrejni pregledi, srečanja vzrediteljev, klubska srečanja, predavanja in informacije.

5. člen

Vzrejni in tetovirni referenti so dolžni sodelovati s SK.

- Dolžnosti vzrejnega in tetovirnega referenta so:
  - da z nasveti pomaga vzreditelju;
  - da po eventualnem opravljenem tetoviranju pošlje kopijo prijave legla SK;
  - da obvesti SK o eventualni netipičnosti mladičev ali drugih nepravilnostih v leglu .

6. člen

Strokovna komisija organizira praviloma 2 redna vzrejna pregleda v tekočem letu. Za udeležbo na vzrejnem pregledu (v nadaljevanju VP) se morajo udeleženci praviloma predhodno prijaviti.

Obvestilo za vzrejni pregled je objavljeno v reviji Kinolog, lahko tudi na internetni spletni strani kluba, klubskih obvestilih, nove lastnike pa se lahko obvesti tudi s posebnim obvestilom.

Na VP SK lahko pripravi tudi telesno ocenjevanje.

Psa, ki se zaradi opravičenega razloga VP ne more udeležiti, lahko SK izredno telesno oceni in vzrejno pregleda. Stroške izredne ocene in izrednega VP, ki ga opravi praviloma dva člana VK, nosi lastnik psa.

Na rednem VP morajo sodelovati najmanj dva člani SK. Odločitev SK
na VP je dokončna. Na vzrejno prepoved je mogoča pritožba le, če bi bila kršena pravila in/ali če bi bila narejena strokovna napaka. Pritožba se poda v pisni obliki, najkasneje v roku 8 dni, na naslov SK.

7. člen

Na VP mora lastnik psa prinesiti original in fotokopijo rodovnika, fotokopijo telesne ocene (če jo že ima) in morebitna veterinarska potrdila oz. izvide, ki so predvidena za pasmo.

Pred vzrejnim pregledom mora biti pes vpisan v SLR.

Če pes na dan VP nima vseh zahtevanih dokumentov, SK izda vzrejno dovoljenje, ko lastnik dostavi vse potrebne dokumente.

8. člen

Na presojo o primernosti psa za vzrejo vpliva:

- Značaj (obnašanje psa)
- Telesna kondicija in sposobnost za vzrejo
- Skladnost psa s standardom.

9. člen

Najnižja starost psa/psice za udeležbo na VP je 15 mesecev.

10. člen

VP se lahko udeležijo psi s telesno oceno najmanj DOBRO (3). Slikanje kolkov in

komolcev je obvezno za naslednje pasme: beli švicarski ovčar, beauceron, briard, flandrijski govedar, in avstralski ovčar. Slikanje kolkov in komolcev je priporočljivo za naslednje pasme: pikardijski ovčar in pirenejski ovčar. Slikanje kolkov pa je obvezno za pse navedenih pasem v naslednjih primerih:

- če se v vzreji uporabljajo več kot enkrat,
- za pse pri katerih se na VP ugotovi gibanje, ki kaže na sum kolčne ali komolčne displazije
- za pse, ki so dali že več potomcev z ugotovljeno hujšo obliko displazije (D, E).
- Za pse pasme avstralski ovčarje obvezno testiranje oči relevantnih testov s pomočjo OptiGena, oz. druge referenčne ambulante in upoštevanje, da se brezrepi psi lahko pari samo s takimi, ki imajo rep ter blue merle obarvani psi se ne smejo pariti med seboj.

11. člen

Vzrejno dovoljenje (v nadaljevanju VD) velja dve leti. VD se podaljša po pošti, oz. se psa na zahtevo SK ponovno pripelje na VP.

VD začne veljati, ko je pes/psica dopolnil predpisano minimalno starost.

VD preneha:

- če se ne podaljša,
- če se ga na osnovi določil pravilnika odvzame.

12. člen

SK ovrednoti primernost psa za vzrejo z naslednjimi ocenami:

A - PRIMEREN ZA VZREJO

B - POGOJNO PRIMEREN ZA VZREJO

C - VZREJNA PREPOVED

Oceno B dobi pes, ki odgovarja pasemskemu standardu, ima primeren značaj, ima pa morebitne dedne hibe, ki bi jih lahko prenesel na potomce. Psu z oceno B lahko SK podaljša vzrejno dovoljenje le na osnovi najmanj prav dobre ocene vsaj treh mladičev pri starosti najmanj 9 mesecev.

13. člen

Vzrejno prepoved dobijo psi, če so na vzrejnem pregledu ugotovljene naslednje hibe:

- nepopolno spolovilo
- nepravilen ugriz
- izrazita plahost, nemirnost ali popadljivost
- hibe, ki so v standardu navedene kot izključitvene
- gluhost
- nemost
- znani prenašalci prirojnih hib

- kolčna displazija D ali slabše

14. člen

Pse se v vzreji lahko uporabi od starosti dalje:
srednje veliki (do 50 cm):

- PES od 15 mesecev dalje
- PSICA od starosti 18 mesecev dalje

Veliki (nad 50 cm):

- Pes od 15 mesecev dalje
- Psica od 20 mesecev dalje

SK izjemoma lahko dovoli odstopanja.

SK lahko pri pasmah, kjer je več psov z vzrejnim dovoljenjem omeji število skokov posameznega plemenjaka.

Psico parimo do dopolnjenega 8 leta starosti, pse pa dokler imajo normalen spolni nagon in ustrezno kondicijo.

Psica ima lahko praviloma eno leglo v koledarskem letu. V leglu se ji dovoli obdržati vse zdrave in pasemsko tipične mladiče.

V primerih, ko ima psica več kot 8 mladičev v enem leglu, SK odredi vzrejni premor za psico. Vzrejni premor traja 12 mesecev.

Izjeme po predhodni pisni prošnji obravnava in potrdi SK, ki določi tudi pogoje.

- Na podlagi ZAKONA O ZAŠČITI ŽIVALI (URADNI LIST RS, št. 43/07) je minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdal PRAVILNIK O ZAŠČITI HIŠNIH ŽIVALI (URADNI LIST RS 51/09), kjer v 11. členu govori o parjenju psic in mačk. Citiramo:
(1) Psice in mačke je dovoljeno pariti tako, da obdobje med dvema zaporednima kotitvama pri isti samici ni krajše od 290 dni, v nasprotnem primeru se šteje, da gre za preobremenjevanje živali v skladu z zakonom, ki ureja zaščito živali. Krajše obdobje med kotitvami je dovoljeno le, če so imele samice le enega ali dva mladiča.
(2) Psice in mačke, ki so bile parjene pa se niso obrejile, so zavrgle ali so kotile vse mrtve mladiče, se lahko parijo v naslednjem ciklusu.
(3) Za preobremenjevanje živali se šteje tudi, če psica ali mačka koti pred 14. mesecem starosti. Konec citata.

15. člen

Vzreditelj je oseba, ki je lastnik psice v času kotitve.

V primeru, ko lastnik odstopi psico drugi osebi v namen vzreje, je potrebno ob prijavi paritve oz. legla predložiti tudi pisni dogovor o prenosu pravice do vzreje. V dogovoru morajo biti navedene pravice in obveznosti obeh oseb, in naveden čas, v katerem

mora začasni lastnik vrniti psico in njene dokumente prvotnemu lastniku. V primeru, da gre za psico iz druge države, jo je potrebno pred leglom vpisati v SLR, SK pa mora opraviti vzrejni pregled. Enako velja tudi za odstopno pravico za psa plemenjaka.

16. člen

Eventuelno tetoviranje mladičev se opravi med 7. in 8. tednom starosti mladičev. Tetoviranje opravi tetovirni referent z licenco KZS. Označevanje mladičev s čipiranjem opravi pooblaščen veterinar pri prvem cepljenju.

17. člen

Vzreditelj lahko pari psico le z ustreznim plemenjakom, ki si ga lahko izbere sam, o izbiri pa mora pravočasno obvestiti SK.

Lastnika para za paritev predvidenih psov sta dolžna pred paritvijo preveriti, ali so izpolnjeni vsi predpisani administrativni pogoji v zvezi s paritvijo.

Praviloma se smejo pariti psi-psice, ki niso v sorodu vključno do tretje generacije.

Parjenje v sorodstveni zvezi lahko odobri SK na prošnjo vzreditelja, v kateri mora biti navedeno, s kakšnim namenom in kaj pričakujemo v takšni kombinaciji.

Vzreditelj mora prijavo paritev najkasneje v dvajsetih dneh po opravljeni paritvi na predpisanem obrazcu (PRIJAVA PARITVE) dostaviti SK. Pri paritvah v drugih državah mora priložiti še fotokopijo rodovnika tujega plemenjaka in fotokopijo njegove ocene zunanosti in/ali vzrejnega dovoljenja.

Priporočljivo je, da se glede skočnine dogovorita lastnika psa in psice pred paritvijo pisno, ter tudi o ponovitvi eventualno neuspele paritve v primeru, da se skočnina plača neposredno ob paritvi.

Vzreditelj mora skupaj s tetovirnim referentom izpolniti prijavo legla na predpisanem obrazcu (PRIJAVA LEGLA) v 4 izvodih, ki jih tetovirni referent najkasneje v 30 dneh dostavi na KZS (3 izvode), enega obdrži vzreditelj.

Tudi v primeru, da legla ni, vzreditelj o tem obvesti SK.

18. člen

Dolžnosti vzreditelja so:

- Da skrbi za dobro zdravstveno in kondicijsko stanje psice, vitalnost mladičev ter njihove optimalne nastanitvene in zoohigienske razmere.
- Da skrbi za kvalitetno vzrejo, skrbno neguje ter hrani mladiče in jih primerno socializirane pripravi za oddajo novim lastnikom.
- Da pred oddajo mladičev očisti mladiče vseh notranjih in zunanjih zajedavcev in poskrbi za vsa potrebna preventivna cepljenja mladičev po sodobnih veterinarskih navodilih.
- Da pri vzreji upošteva vse predpise in sklepe SK.

- Da sodeluje s SK in tetovirnim referentom.
- Da v predpisanem roku in v celoti poravna vse svoje finančne obveznosti
- Da vzreja mladiče s priznanim in veljavnim rodovnikom KZS, ne sme pa vzrejati psov brez rodovnika katere koli pasme.
- Prodaja mladičev preko preprodajalcev in trgovcev s psi ni dovoljena.
- Da se udeležuje vseh izobraževalnih prireditev, ki jih organizira SK, društvo ali KZS.
- Od vzrediteljev pričakujemo upoštevanje nasvetov, priporočil in opozoril SK.
- Vzreditelj spremlja informacije glede ocen zunanosti, razstav psov, se udeležuje predavanj in študira literaturo o pasmi, ki jo vzreja, da bi na ta način pripomogel k boljši kvaliteti vzreje.
- Da takoj po prodaji obvesti SK in KZS o naslovih novih lastnikov mladičev.

19. člen

Dolžnosti lastnika plemenjaka so:

- Da skrbi za dobro zdravstveno in kondicijsko stanje psa
- Da upošteva vse predpise in sklepe s področja vzreje, ki jih določi vzrejna komisija in KZS.

20. člen

Prepoved vzreje oz. preklic že izdanega VD lahko izreče vzrejna komisija:

- Če ugotovi, da je pes nosilec dednih hib
- Če se ugotovi, da je pes v zelo slabem kondicijskem ali zdravstvenem stanju ali nima ustreznih nastanitvenih in zoohigijskih razmer, do ureditve le - teh.
- Če v predpisanem roku in v celoti ne poravna vseh finančnih obveznosti.

21. člen

Prepoved vzreje izreče SK za določen čas, v izjemnih primerih je lahko tudi trajna, če jo na predlog SK potrdi pristojni organ KZS.

Lastniki psov morajo SK sporočiti vsako spremembo lastništva; v primeru da tega ne storijo, SK ne odobri paritve, dokler se stvar ne uredi.

Neupoštevanje vzrejnega pravilnika se kaznuje v skladu s Disciplinskima pravilnikoma SKOPP in KZS.

22. člen

Pravilnik razlaga SK SKOPP. Dopolnitve in spremembe se sprejemajo na enak način kot sam pravilnik.

23. člen

Pravilnik je bil sprejet na delnem zboru sodnikov in pripravnikov za pse pastirskih in ovčarskih pasem, dne 02.03.2005 v Domžalah in začne veljati, ko ga potrdi Strokovni svet KZS.

Aneksi k pravilniku so bili sprejeti na delnem zboru sodnikov za ovčarske in pastirske pasme dne 24.11.2010 na Trojanah in 6.11.2013 v Domžalah ter veljavne republiške zakonodaje VURS-a in začnejo veljati osmi dan po objavi.